

тия укрепления, ръководители на отбраната чрезъ поставени отвътре на стѣните дупки и отверстия (мазгали) огнестрѣлни оръдия, а самитѣ тѣ—въоружени съ харби (къси копия). Членовете на сливенската фамилия Харбовци до срѣдата на миналия вѣкъ сѫ били тюфекчи, мастори на пушки въ сливенските оржейни заведения, подведени въ имперски и привилегированъ еснафъ. Главно съ широките войнишки правдини, съ които сѫ се ползвали сливенци, може да се обясни развитата най-вече до 1830 год. оржейна индустрия, която е дала поводъ на Енхолмъ, прѣбиваващъ въ Сливенъ прѣзъ нея година, да пише, че Сливенъ е „фабрика на оръдия“. (Тъй е обозначенъ градътъ на географичната му скица за сливенско). За послѣденъ пътъ харбалиитѣ, като привилегировани бранители на града, се чуватъ при едно капа-съшко нашествие къмъ Сливенъ прѣзъ Джемдеренския путь (около срѣдата на XVIII-я вѣкъ), когато сливенските харбалии сѫ ги отблъснали надъ двата Джемеда, близо при тамошната вардаджийница. Дѣдо Янко Харбоулъ разправя, че харбалиитѣ боравѣли тогасъ само съ дѣлги же-лѣзни шишове, които тѣ правяли сами. Тия шишове били именно по-старите харби. Съ обръщането на харбалиите въ тюфекчи, особно отъ срѣдата на XVIII-я вѣкъ, сливенските харбалии си изгубватъ първоначалната роля и задача. Но войнишкиятъ зачатъкъ на Сливенъ не се затри, а обратно, таенъ до началото на XIX-я вѣкъ, даде най-войственния, революционенъ ферментъ въ политическото движение на българите.

Остава да разгледаме послѣдния клонъ отъ войнишкото положение на Сливенъ — соколничеството или доганджийството. Доганджийството, като институтъ въ Турция, се е схващалъ въ нея като свързанъ право съ султанския ловджильъкъ. Това малко ни отнема възможността да търсимъ основните му елементи въ едно по-интересно минало. Прѣди всичко, напирачки на факта, че въ основите си почти всички до тукъ споменати институти сѫ прѣминали отъ българите у турците, соколничеството между тѣхъ заема едно по-интересно положение и за туй, че въ дѣйствителностъ то е нѣмало практическа важностъ. Задълженитѣ българи-соколници да носятъ ежегодно по